

บุกคางคก

ชื่อวิทยาศาสตร์

Amorphophallus paeoniifolius (Dennst.) Nicolson

ชื่อสามัญ

Elephant yam, Stanley's water-tub

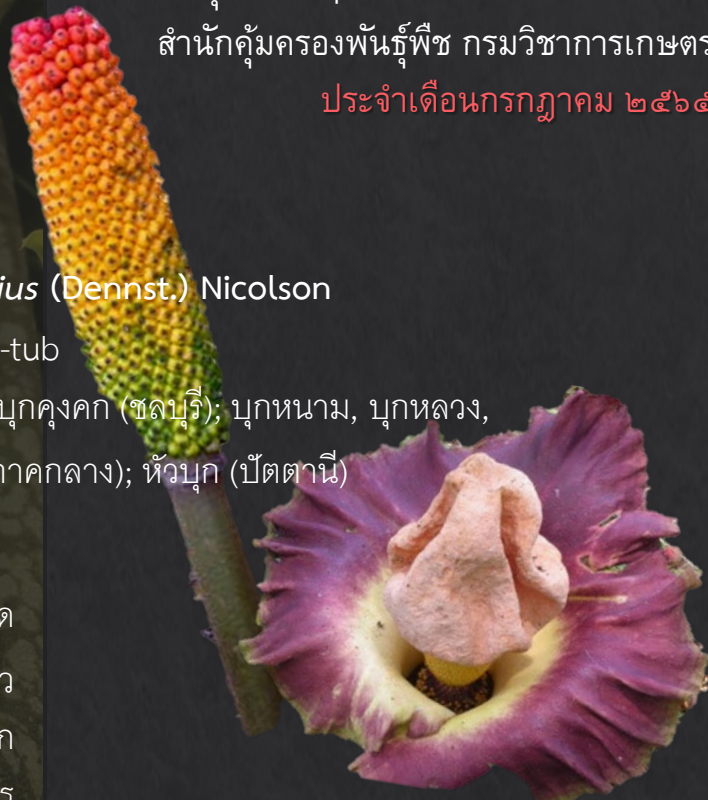
ชื่ออื่น

บุกคางคก (ภาคกลาง, ภาคเหนือ); บุกคองคก (ชลบุรี); บุกหนาม, บุกหลวง, เปี้ย, เปือ (แม่ฮ่องสอน); มันซูรัน (ภาคกลาง); หัวบุก (ปัตตานี)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

หัว กลมแบน ขนาด

ใหญ่ สีน้ำตาลเข้ม ไม่มีหรือมีหน่อเล็กรอบหัว เส้นผ่าศูนย์กลาง 20-30 เซนติเมตร เป็นใบประกอบแยกแขนง บางครั้งอาจมี 2 ใบ ใน 1 หัว ก้านใบ ยาว 1-2 เมตร สีก้านใบ สีเขียวซีด สีเขียวเข้ม หรือสีดำปนเขียว มีลวดลายเป็นวงกลมขนาดใหญ่หรือจุดสีเขียวเข้ม สีขาว ผิวก้านใบเป็นร่องและมี หนามทู่ ใบ เป็นรูปกลม รี รูปไข่ รูปไข่กลับ รูปรี ขอบขนาน รูปใบหอก ปลายใบแหลม ดอก เป็นช่อดอก ก้านช่อดอก ส่วนใหญ่สั้น 3-5 เซนติเมตร สีอ่อนและผิวเรียบกว่า ก้านใบ กาบหุ้ม ช่อดอกคล้ายรูประฆัง ยาว 10-40 เซนติเมตรกว้างมากกว่ายาว สีกาบหุ้มช่อดอกด้านนอกสีเขียวซีดน้ำตาลเข้ม สีแดงปนชมพู หรือสีเขียว ขอบของกาบหุ้มช่อดอกหยักเป็นริ้วเหมือนระบายด้วยลูกไม้ สีกาบหุ้มช่อดอกด้านใน ตรงโคนกาบ สีเลือดนกปนน้ำตาล ส่วนปลายสีขาวขุ่นและสีชมพูอ่อน ช่อเชิงลดมีกาบ ความยาวใกล้เคียง กาบ หุ้มช่อดอก จะงอยเกสรเพศผู้คล้ายดอกบัวตูมขนาดใหญ่ ผิวขุ่นเป็นร่อง ผล ลักษณะรูปไข่ สีเขียวและเป็น สีแดงเมื่อผลแก่

การใช้ประโยชน์

ต้นอ่อนที่ลอกเปลือกออก และใบอ่อนปรุงเป็นอาหารได้เช่นเดียวกับบอน นิยมใช้ทำแกงส้ม แกงเลียง หรือห่อหมกใส่กะทิ โดยก่อนที่จะนำมาปรุงเป็นอาหารจะต้องเอาไปต้มในน้ำเดือดก่อน เพื่อให้หมดพิษซึ่งทำให้เกิดอาการคัน

ข้อควรระวัง หัวและใบอาจทำให้เกิดอาการคัน เป็นผื่นแดง

